

Φτάσαμε και φέτος στο τέλος του Α! Εξαμήνου, οπότε τελειώσε και το μεγάλο Ιστορικό Κεφάλαιο του βυζαντινού που εκπονήθηκε και παρουσίασε ο καθηγητής μας κ.Βρασίδης Καραλής, στα πλαίσια του Ανοιχτού Πανεπιστημίου. Σαν μέρος της δικής μας υποχρέωσης των φοι-

τητών να παρουσιάσουμε ένα συγκεκριμένο θέμα σχετικό με το ανωτέρω Ιστορικό κεφάλαιο, θέλησα να σταθώ σε μια ενδιαφέρουσα περίοδο του μεσαίωνα του 11ου και 14ου αιώνα και να αναφερθώ στις μακροχρόνιες πολεμικές εκστρατείες που πραγματοποίησαν οι χριστιανικές χώ-

ρες της Δυτικής Ευρώπης, στις χώρες της Ανατολής. να σημειώσω δε ότι οι εκστρατείες αυτές οργανώθηκαν κάτω απ' τις εντολές και τις ευλογίες και την καθοδήγηση του κάθε φορά Πάπα, των βασιλείδων και των Φεουδαρχών και είναι γνωστές με την ονομασία ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΕΣ.

Η 4η Χριστιανική Σταυροφορία της Δυτικής Ευρώπης κατά του Βυζαντίου 1202 - 1204

Επεξεργασία
Μαίρης Πετροπούλου

Α' ΜΕΡΟΣ

Πριν αναφερθώ για το κίνημα των Σταυροφοριών, σωστό θα είναι να κάνουμε λόγο για τις Αιτίες που προκάλεσαν αυτές τις - όχι και τόσο έντιμες - πολεμικές εκστρατείες.

Τα αίτια που δημιούργησαν τις Σταυροφορίες έχουν μελετηθεί αρκετά από παλιούς και σύγχρονους Ιστορικούς. Τις χρήσιμες αυτές μελέτες παίρνω και εγώ σαν βάση και εν συντομία όσο μου είναι δυνατόν, αναφέρομαι.

Με τον όρο Σταυροφορίες οι Χριστιανικές χώρες της Δυτικής Ευρώπης, κύρηξαν ιερό πόλεμο κατά των "απίστων - Μουσουλμάνων", που στόχευε μόνο στην απελευθέρωση των Αγίων Τόπων, αν και σύμφωνα με τους ιστορικούς, υπήρξαν και άλλες βλέψεις, όπως οικονομικές, πολιτικές και κατακτητικές. Όλοι δε συμφωνούν ότι οι Σταυροφορίες επηρέασαν αρνητικά τις σχέσεις Δύσης - Ανατολής - Χριστιανισμού - Ισλαμισμού που σημάδεψε και το τέλος του Βυζαντινού Κράτους.

Να αναφέρω λίγα λόγια για το τί είναι το Ισλάμ.

Το Ισλάμ είναι η θρησκεία που διδάξε ο προφήτης Μωάμεθ (570 ή 580 - 632) μΧ και που αναπτύχθηκε και γιγαντώθηκε κατά τον 7ο αιώνα (600 - 700) μΧ.

Με πολέμους και άλλα μέσα, το Ισλάμ απλώθηκε σε χώρες της Ασίας και της Αφρικής.

Πατήσε πόδι και στην Ισπανία, κυκλώνοντας έτσι την Φεδουαρχική Ευρώπη.

Όταν καταλάγιασαν οι πόλεμοι, το Ισλάμ ανέπτυξε τα γράμματα, την αριθμητική, την Άλγεβρα, την Αστρονομία, τις Τέχνες και ένα θαυμάσιο πολιτισμό. Δείγματα αυτού του πολιτισμού συναντάμε στις Αραβικές χώρες, στην Ισπανία, και στα διάφορα Μουσεία.

Ανατολικά, τα σύνορα του Ισλάμ ακουμπούσαν πάνω στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία, που δυστυχώς από τον 10ο αιώνα, εξασθένησε από τους καυγάδες των Βυζαντινών Αρχόντων για την νομή της εξουσίας, αλλά και από επιθέσεις διαφόρων εχθρών της.

Στην Δύση το Ισλάμ είχε απεναντί του μια Ευρώπη κομματιασμένη σε Βασίλεια και Φέουδα, ενωμένη όμως κάτω απ' το άγρυπνο μάτι του Πάπα και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Εκείνη την περίοδο, κυριαρχούσε

στην Ευρώπη μια απαράδεκτη κατάσταση. Μερικές εκατοντάδες Φεουδάρχες, που δεν λογαριάζαν Θεό ή Χριστό κρατούσαν τη γη, είχαν ιδιωτικούς στρατούς που τους έστελναν στους πολέμους των Βασιλείδων και ρουφούσαν ανενόχλητοι τον ιδρώτα και τους κόπους των δυστυχισμένων δουλοπαροίκων, πάνω στους οποίους είχαν απόλυτο δικαίωμα ζωής και θανάτου.

Ανυπεράσπιστοι οι χωρικοί, ζούσαν την άθλια ζωή τους μέσα σε λασποκαλύβες, τις αρρώστιες και την πείνα. Οι αφεντάδες τους απαγόρευαν με ποινή θανάτου, να κυνηγούν ή να ψαρεύουν, και έβλεπαν τα αφεντικά τους να τους αρπάζουν τις σοδειές αλλά και τις γυναίκες και τις θυγατέρες. Παράδειγμα: Αν σε κάποι γάμο χωρικών άρεσε στο φεουδάρχη η νύφη, αυτός είχε το προνόμιο να περνά μαζί της την πρώτη νύχτα του γάμου της.

Η ασυδοσία δεν σταματούσε μόνο εκεί, τόσο οι βασιλείδες όσο και ο Πάπας και οι Φεουδάρχες επιθυμούσαν να κατέχουν ακόμη περισσότερα, ακόμη περισσότερη γη, να ελέγχουν και να εξουσιάζουν περισσότερους ανθρώπους, να αποκτούν πιο πολλά πλούτη και να ζουν μέσα στην πολυτέλεια και στις απολαύσεις.

Και τέτοια αμέτρητα πλούτη υπήρχαν στις χώρες της Ανατολής, που με τα επιβλητικά τους παλάτια, γεμάτα χρυσό και ασημί και θαυμαστά έργα τέχνης, τις θαυμάσιες εκκλησίες, τα γεμάτα θυσιαστούς Μουσεία και Ιδρύματα είχαν ερεθίσει την φαντασία των "Ευγενών Αρχόντων" της Δυτικής Ευρώπης, οι οποίοι δεν επιθυμούσαν μόνο να βάλουν χέρι στα αφ'ανταστα πλούτη, αλλά και ελεύθερους εμπορικούς δρόμους με την πλούσια Ανατολή.

Με το σύνθημα λοιπόν της απελευθέρωσης των Αγίων Τόπων, ξεσήκω-

σαν τους πεινασμένους λαούς της δυτικής Ευρώπης, για το μεγάλο πλιάτσικο - σύμφωνα με την γνώμη πολλών ιστορικών.

Σύμφωνα με τους Ιστορικούς λοιπόν οι Σταυροφορίες αποτελούσαν την πιο "Ιδεολογική ληστρική επιχείρηση της Ιστορίας" απ' τις οποίες οι κυριότερες είναι τέσσερις. Η πρώτη έγινε από το 1096 έως το 1099, η δεύτερη από το 1147 έως το 1148, η τρίτη από το 1189 έως το 1192 και η τέταρτη από το 1202 ως το 1204.

Εμείς σήμερα θα μιλήσουμε για την 4η Σταυροφορία, της οποίας τα γεγονότα, οδήγησαν στην διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας το 1204.

Πρώτα όμως ας σχολιάσουμε την κατάσταση που επικρατούσε εκείνη την περίοδο στην απέραντη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Στα 1185 αυτοκράτορας του Βυζαντίου ανακηρύχτει ο Ισαάκιος Β', γόνος της δυναστείας των Αγγέλων. Παρά τις ελπίδες που είχαν στηρίξει οι Βυζαντινοί πάνω στον Αυτοκράτορα για την καλύτερευση της πολιτικής ζωής και οικονομικής κατάστασης της Αυτοκρατορίας, τα πράγματα χειροτέρευσαν.

Αρχισαν λοιπόν διαμαρτυρίες, και ένοπλες στάσεις. Μια απ' αυτές τις στάσεις που εκδηλώθηκε τον Απρίλιο του 1195 και η οποία είχε αρχηγό τον αδελφό του Αυτοκράτορα, στάθηκε μοιραία για τον Ισαάκιο Β' που ανετράπει, τυφλώθηκε και φυλακίστηκε σε μοναστήρι. Στον Βυζαντινό θρόνο ανέβηκε ο αδελφός του Ισαάκιου, ο Αλέξιος Γ' Αγγελος.

**ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ Β' ΜΕΡΟΣ
ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΤΡΙΤΗ**

